

ВИДИ ТА НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Ємельянов Олександр Юрійович

д-р. екон. наук, професор, професор кафедри економіки підприємства та інвестицій
Національний університет «Львівська політехніка», Україна

Данилович Олена Тарасівна

аспірантка кафедри економіки підприємства та інвестицій
Національний університет «Львівська політехніка», Україна

Для того, щоб досягти високих темпів економічного зростання підприємств, необхідно впроваджувати інвестиційно-інноваційну модель їхнього економічного розвитку [1–3]. Передусім, це стосується технічного та технологічного розвитку [4–8], який безпосередньо визначає конкурентоспроможність продукції підприємств [9–11] та впливає на ступінь ефективності використання їх економічних ресурсів [12–15]. Проте забезпечення тривалого економічного розвитку підприємств потребує попереднього розроблення його науково обґрунтованих стратегій [16–18], які повинні мати на меті покращення показників діяльності економічних суб'єктів, зокрема зростання їх ринкової вартості [19–21] та збільшення економічного потенціалу [22, 23]. Це вимагає врахування дії чинників, які зумовлюють таке покращення, зокрема інноваційності підприємств [24, 25] та рівня їх інноваційного розвитку, з метою подальшого управління ними [26].

Провадження підприємствами інноваційної діяльності потребує наявності у них належних обсягів ресурсів, які беруть участь у здійсненні цієї діяльності. Ці ресурси можуть бути поділені на групи за різними ознаками. Зокрема, за етапами перебігу інноваційного процесу може бути виділено такі групи ресурсів інноваційної діяльності підприємств, як ресурси, які застосовуються на стадії розроблення нововведень, та ресурси, які застосовуються на стадії впровадження нововведень. За економічним змістом варто виділити такі види ресурсів інноваційної діяльності, як людські (кадри розробників нововведень, інші працівники підприємств, які залучено до здійснення ними інноваційної діяльності), матеріальні (сировина, матеріали, паливо тощо, які застосовуються у процесі розроблення та впровадження на підприємствах нововведень), технічні (устаткування та інші основні засоби, за участю яких відбувається розроблення та (або) впровадження нововведень та підприємствах), інформаційні (різноманітні відомості про зовнішнє та внутрішнє середовище підприємств, необхідні для управління та організування їхньої інноваційної діяльності), фінансові (наявні у підприємств обсяги грошових засобів, які застосовуються або можуть бути застосовані з метою провадження їхньої інноваційної діяльності). Також ресурси інноваційної діяльності можуть бути поділені за рівнем участі у такій діяльності. За цією ознакою можливо виділити дві групи цих ресурсів, а саме: ресурси, які використовуються виключно з метою провадження інноваційної діяльності підприємств (для прикладу, до таких ресурсів можна віднести устаткування науково-дослідних лабораторій підприємств), та ресурси, які застосовуються також і при здійсненні інших, окрім інноваційної, видів діяльності. Можливими є і інші способи групування ресурсів інноваційної діяльності, зокрема шляхом виділення ресурсів, які безпосередньо задіяні у цій діяльності, та ресурсів, які забезпечують та обслуговують перебіг інноваційного процесу на

підприємствах.

Загалом, можливо виділити кілька головних напрямів управління ресурсним забезпеченням інноваційної діяльності підприємств, а саме:

1) визначення обґрунтованих обсягів кожного виду таких ресурсів. При цьому необхідно враховувати можливість відмови від провадження підприємствами тих чи інших різновидів інноваційної діяльності або передавання їхнього здійснення стороннім особам (для прикладу, шляхом укладання угод з науково-дослідними установами на виготовлення науково-технічної продукції, яка у подальшому може бути застосована на підприємствах, що є замовниками цієї продукції);

2) встановлення найкращих способів одержання кожного з ресурсів інноваційної діяльності компаній (для прикладу, підприємства можуть набувати технічні ресурси для провадження своєї інноваційної діяльності завдяки їх придбанню, взяттю в оренду, переведенню частини наявного устаткування, яке раніше не застосовувалося для здійснення інноваційної діяльності, до складу майна науково-дослідних лабораторій та інших підрозділів, що безпосередньо займаються інноваційною діяльністю, тощо);

3) складання та реалізація програм ефективного використання наявних у підприємств обсягів кожного виду ресурсів, які застосовуються суб'єктами господарювання з метою розроблення та (або) впровадження нововведень.

Вдале вирішення перелічених завдань є запорукою успішності інноваційної діяльності підприємств.

Список використаних джерел:

1. Герасимчук, В. Г., Довгань, Л. Є. & Давиденко, В. Р. (2006). Інноваційно-інвестиційний розвиток промисловості України: проблеми і перспективи. *Інвестиції: практика та досвід*, (12), 14–17.
2. Найдюк, В. С. (2013). Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємств. *Маркетинг і менеджмент інновацій*, (4), 251–263.
3. Продіус, О. І. (2010). Інноваційний розвиток промисловості: реалії та перспективи. *Вісник ХНУ*, (1(1)), 106–110.
4. Ємельянов, О. Ю., Висоцький, А. Л. & Петрушка, Т. О. (2016). Моделювання процесу ціноутворення на машинобудівну продукцію. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка» «Проблеми економіки та управління»*, (847), 81–87.
5. Ємельянов, А. Ю. & Петрушка, Т. А. (2014). Технологическое развитие предприятий как средство обеспечения конкурентоспособности их продукции. *Проблемы экономики и менеджмента*, (3(31)), 39–46.
6. Пирог, О. В. (2011). Технологічний розвиток промисловості України. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*, (2 (7)), 248–252.
7. Piva, M. & Vivarelli, M. (2018). Technological change and employment: is Europe ready for the challenge. *Eurasian Bus. Rev.*, (8(1)), 13-32.
8. Yemelyanov, O., Symak, A., Petrushka, T., Zahoretska, O., Kusiya, M., Lesyk, R. & Lesyk, L. (2019). Changes in Energy Consumption, Economic Growth and Aspirations for Energy Independence: Sectoral Analysis of Uses of Natural Gas in Ukrainian Economy. *Energies*, (12(24)), 4724.
9. Ємельянов, О. Ю., Лесик, Л. І. & Петрушка, Т. О. (2016). Моделювання показників оцінювання конкурентного потенціалу промислового підприємства. *Актуальні проблеми економіки*, (4), 340–348.
10. Ахматова, М. (2003). Теоретические модели конкурентоспособности. *Маркетинг*, (4(71)), 25–38.
11. Гнатушенко, В. В. (2006). Управління конкурентним потенціалом підприємств (дис. ... д-ра екон. наук). Донец. нац. ун-т, Донецьк, Україна.
12. Левченко, Н. М. (2012). Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до діагностики. *Інвестиції: практика та довід*, (2), 114–117.

13. Плешка, А. Р. (2011). Фактори, що впливають на розвиток виробничого потенціалу. *Наук. праці Нац. ун-ту харч. технологій* (37/38), 279–283.
14. Lesinskyi, V., Yemelyanov, O., Zarytska, O., Petrushka, T. & Myroshchenko, N. (2022). Designing a Tool-Set for Assessing the Organizational and Technological Inertia of Energy Consumption Processes at Enterprises. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, (6(13)), 29–40.
15. Yemelyanov, O., Symak, A., Petrushka, T., Vovk, O., Ivanytska, O., Symak, D., Havryliak, A., Danylovych, T. & Lesyk, L. (2021). Criteria, Indicators and Factors of the Sustainable Energy Saving Economic Development: the Case of Natural Gas Consumption. *Energies*, (14 (18)), 5999.
16. Власенко, В. А. (2014). Розробка та реалізація стратегії розвитку підприємства в умовах трансформації ринкових відносин: принципові підходи та інструменти. *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*, (26(1)), 32–41.
17. Клименко, С. М. (2013). Формування стратегії розвитку підприємства з урахуванням ризиків. *Бізнес Інформ*, (8), 343–347.
18. Шавшин, О. С. (2017). Стратегія інноваційного розвитку підприємства. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*, (3(25)), 167–171.
19. Бурбан, О.В. (2021). Роль оцінювання вартості як інструмента підготовки рішень для обґрунтування ринкової капіталізації підприємства. *Економічний форум*, (1), 116–121.
20. Максименко, І. О. & Бокій, В. І. (2008). Ринкова вартість підприємства як результат реалізації його економічного потенціалу. *Вісник Хмельницького національного університету*, (3 (1)), 192–221.
21. Хімюн, О. О. (2010). Теоретичні і методичні засади оцінки управління вартістю компанії. *Актуальні проблеми економіки*, (5(107)), 150–158.
22. Лесик, Л. І., Петрушка, Т. О. & Ємельянов, О. Ю. (2020). Ринкова вартість як один з індикаторів формування і оцінювання економічного потенціалу підприємств. *Л'ОГОС. ОНЛАЙН*.
23. Ємельянов, О. Ю., Петрушка, Т. О. & Лесик, Л. І. (2020). Особливості оцінювання потенціалу економічного розвитку підприємств з використанням показника їх ринкової вартості. *Л'ОГОС. Мистецтво наукової думки*, (10), 18–21.
24. Гончар, О. І. & Хачатрян, В. В. (2018). Інноваційність – сучасна умова розвитку підприємницького потенціалу. *Підприємництво і торгівля*, (23), 77–81.
25. Курило, Л. І., Удовиченко, С. М. & Сльозко, Т. М. (2016). Інноваційність економіки з огляду рівня розвитку науки. *Глобальні та національні проблеми економіки*, (13), 129–133.
26. Харченко, В. А. (2014). Механізм формування системи стратегічного управління розвитком промислового підприємства. *Економіка промисловості*, (4 (68)), 97–104.